

Nationella och regionala nyckeltal Jämförelser 2026

Diarienummer: 2026:029 BUN

Innehåll

1.	Inledning	3
2.	Förskola	4
2.1.	Personaltäthet	4
2.2.	Andel legitimerade förskollärare.....	5
2.3.	Förskollärartäthet.....	6
3.	Grundskola årskurs 9.....	7
3.1.	Andel elever som uppnått betygs-kriterierna i alla ämnen	7
3.1.1	Modellberäknade värden	8
3.2.	Andel elever behöriga till yrkesprogram	9
3.2.1	Modellberäknade värden	10
3.3.	Genomsnittligt meritvärde	11
3.3.1	Modellberäknade värden	12
4.	Grundskola årskurs 6.....	13
4.1.	Andel elever som uppnått betygs-kriterierna i alla ämnen	13
4.2.	Andel elever med lägst E i svenska	14
4.3.	Andel elever med lägst E i matematik	15
5.	Nationella prov årskurs 3.....	15
5.1.	Svenska eller svenska som andraspråk – nationella prov årskurs 3	16
5.2.	Matematik – nationella prov årskurs 3	17
6.	Elevenkätsindex kommunal grundskola åk 8.....	18
7.	Lärartäthet – grundskola.....	19
8.	Kvalitetsindex	19
8.1.	Förskola.....	20
8.2.	Grundskola	20
9.	Sammanfattning	22

1. Inledning

I Kolada publicerar RKA¹ löpande olika nyckeltal som beskriver förskolans och grundskolans resultat och resurser. Flera av de nyckeltal som redovisas i denna rapport ingår i ett så kallat kvalitetsindex som i sin tur utgör en av två delar i det effektivitetsindex som används i Alingsås kommuns nämnders genomlysningar. De nyckeltal som ingår i kvalitetsindexet är följande:²

- Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi
- Heltidstjänster i förskolan med förskollärläggimation
- Elever i åk 9 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen, avvikelse från modellberäknat värde
- Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, avvikelse från modellberäknat värde
- Elever i åk 9 genomsnittligt meritvärde, avvikelse från modellberäknat värde
- Elevenkätsindex kommunal grundskola åk 8

Utöver dessa redovisas även andra nyckeltal i denna rapport, i syfte att skapa ett bredare underlag för jämförelser med andra kommuner. Samtliga nyckeltal avser förskolor och skolor med Alingsås kommun som huvudman.

För de utvalda nyckeltalen görs jämförelser med det som i Kolada kallas för liknande kommuner. Liknande kommuner är en jämförelsegrupp med sju kommuner som strukturellt liknar den kommun eller den region som är i fokus. Vilka kommunerna är varierar mellan de olika verksamhetsformer som jämförs och även över tid, då kommunernas olika strukturella förutsättningar förändras.³ Jämförelser görs även med riket som helhet och med Göteborgsregionen i form av ett medelvärde av kommunernas resultat.

För förskolan är de liknande kommunerna Falköping, Landskrona, Lidingö, Nynäshamn, Trelleborg, Falkenberg och Vänersborg.

Motsvarande kommuner för jämförelser avseende grundskola är Enköping, Eslöv, Gislaved, Landskrona, Nässjö, Stenungsund och Strängnäs.

I Göteborgsregionen ingår Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö.

¹ Rådet för främjande av kommunala analyser, RKA, är en ideell förening som bildats i samarbete mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR. RKA:s uppdrag är att underlätta uppföljning och analys av olika verksamheter i kommuner och regioner genom att tillhandahålla statistik i en databas - Kolada.

² I kvalitetsindex för förskolan ingår även nyckeltalet Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%). Nyckeltalet gäller för såväl kommunala som fristående förskolor varför det inte ingår som eget nyckeltal i detta jämförelseärende.

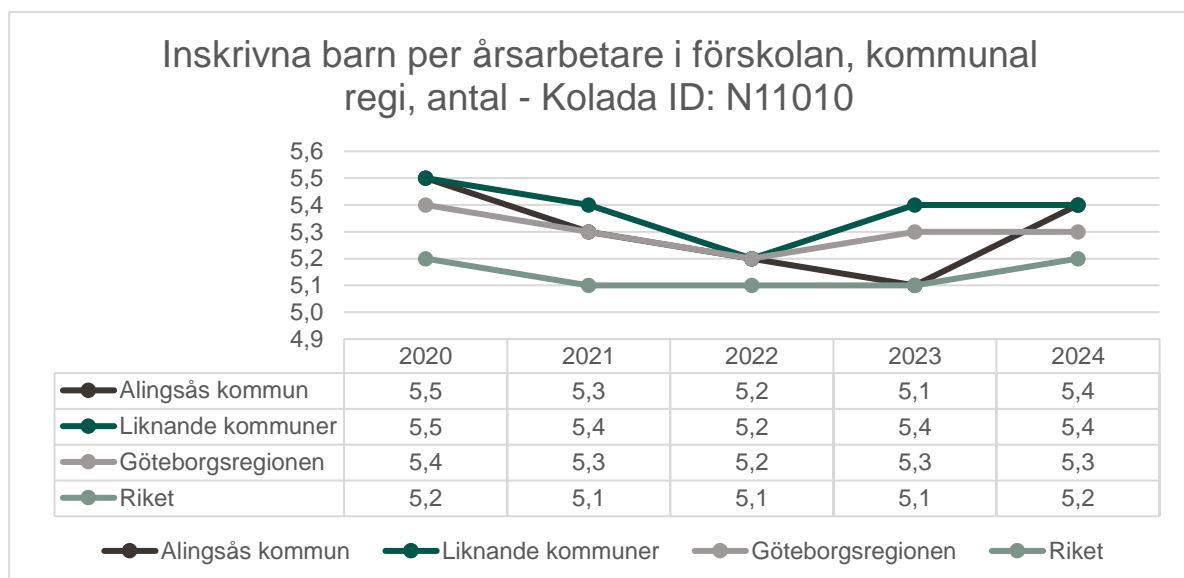
³ Se <https://kolada.se/om-oss/fragor-och-svar/> för mer detaljerad beskrivning.

2. Förskola

De nyckeltal som redovisas avseende förskola utgår från den statistik som samlas in nationellt per den 15 oktober respektive år. Statistiken från den 15 oktober 2024 utgör grunden till de nyckeltal som används för jämförelser mellan kommuner avseende läsåret 2024/2025.

2.1. Personaltäthet

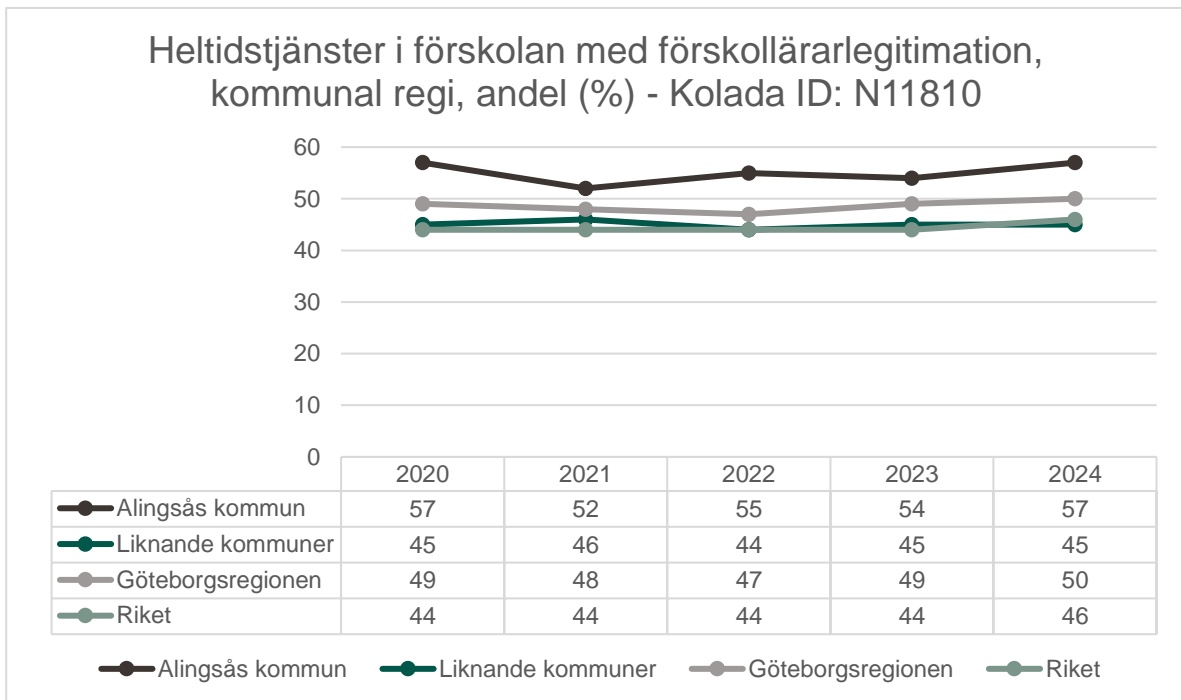
Personaltätheten mäts i form av antalet inskrivna barn per årsarbetare, oavsett befattning. En lägre siffra visar på högre personaltäthet

Alingsås kommun har tidigare under mätperioden uppvisat en gradvis ökning av personaltätheten, en trend som bröts 2024 då antalet barn per årsarbetare ökade i Alingsås kommun.

2.2. Andel legitimerade förskollärare

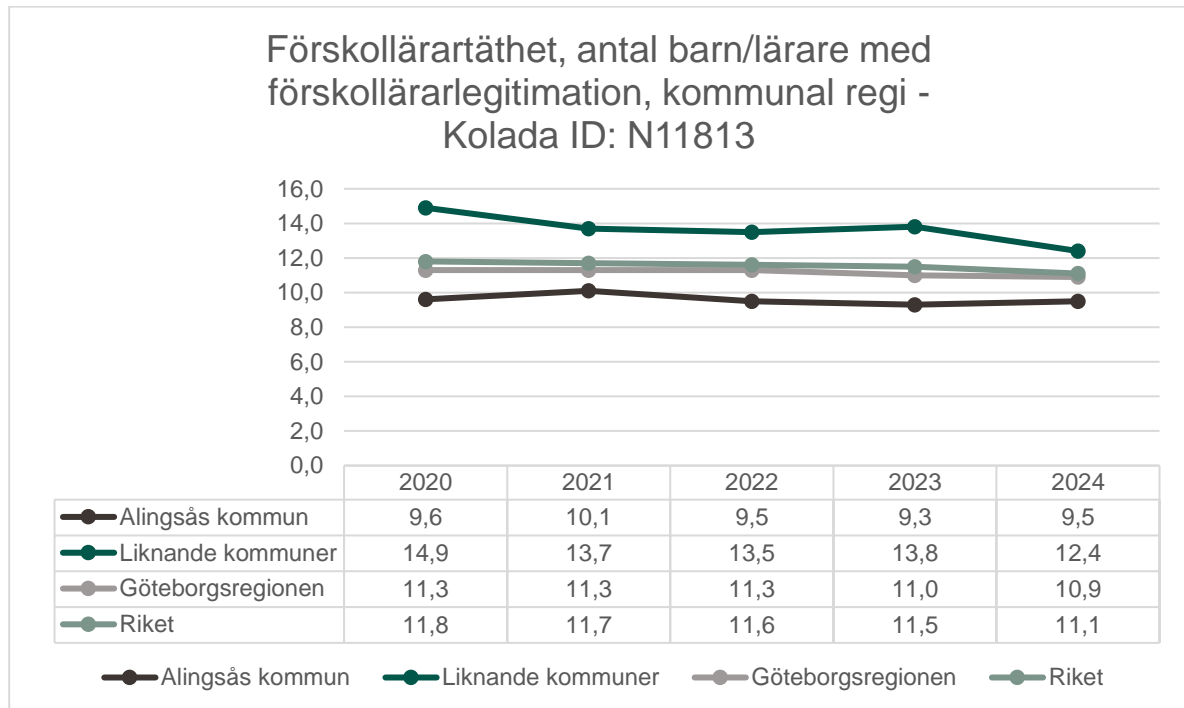
Nyckeltalet redovisas som andelen heltidsanställda (årsarbetare) förskollärare med förskollärarlegitimation av det totala antalet årsarbetare i förskolan, kommunal regi.

Alingsås kommun har över tid en högre andel legitimerade förskollärare än jämförelsegrupperna. Skillnaden är relativt stabil över tid.

2.3. Förskollärartäthet

Förskollärartätheten räknas som antalet barn per heltidsanställd legitimerad förskollärare. En lägre siffra visar på högre förskollärartäthet.

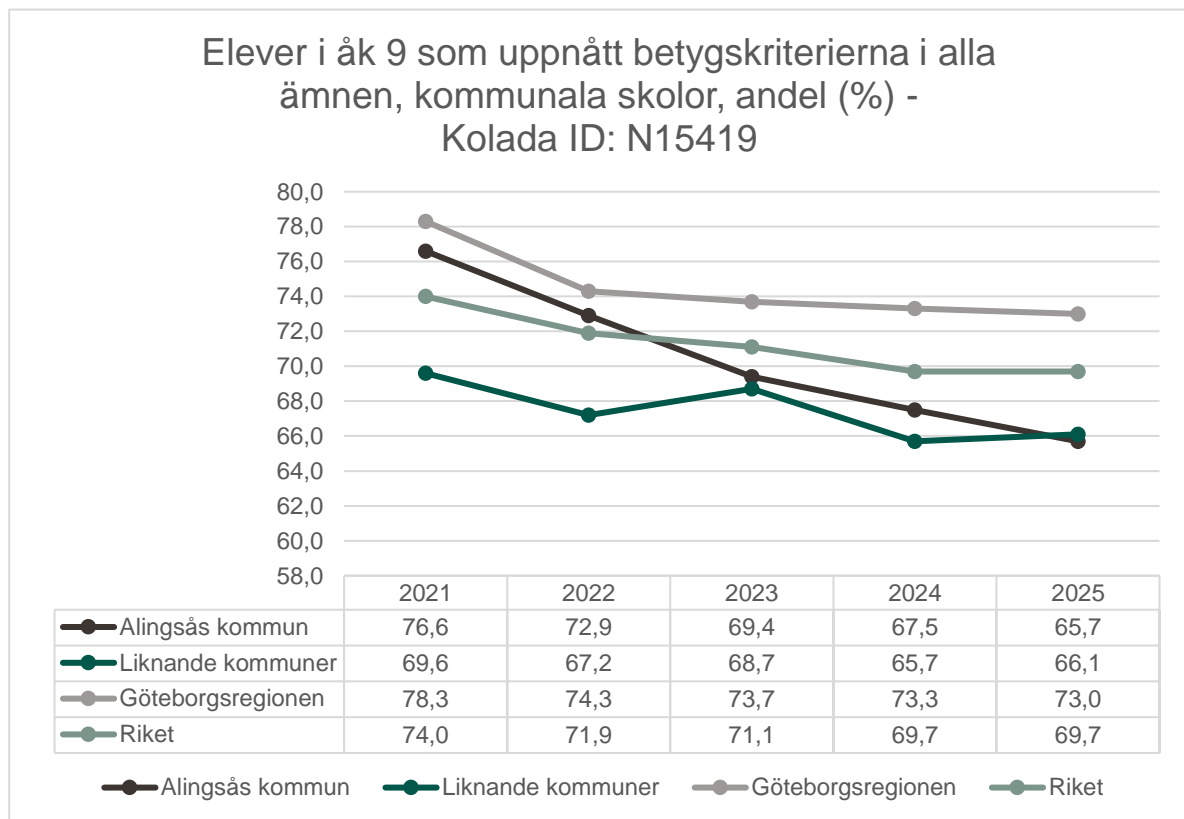

På samma sätt som för andelen legitimerade förskollärare uppvisar Alingsås kommun över tid bättre siffror än jämförelsegrupperna.

3. Grundskola årskurs 9

Betygsresultaten i årskurs 9 avser vårterminen 2025 och gäller sålunda som jämförelse för läsåret 2024/2025.

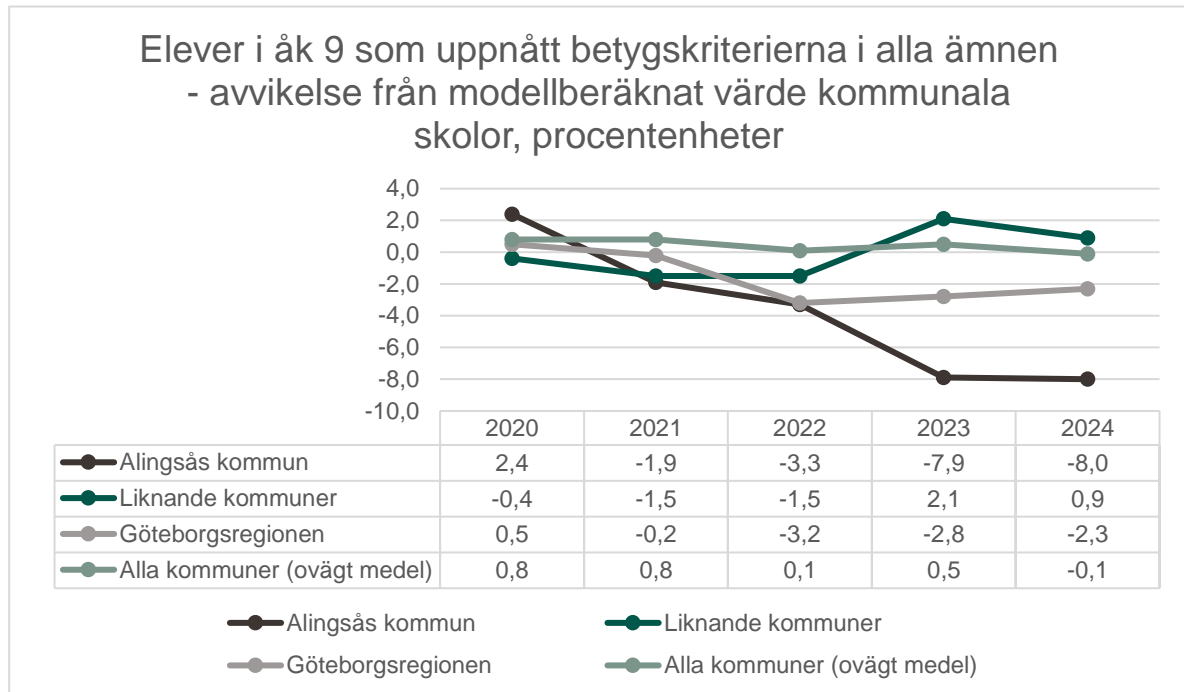
3.1. Andel elever som uppnått betygskriterierna i alla ämnen

Andelen elever som uppnått betygskriterierna för lägst E i alla ämnen sjunker i Alingsås. I jämförelsegrupperna syns inte samma utveckling utan resultatnivån är relativt stabil jämfört med närmast föregående år.

3.1.1 Modellberäknade värden⁴

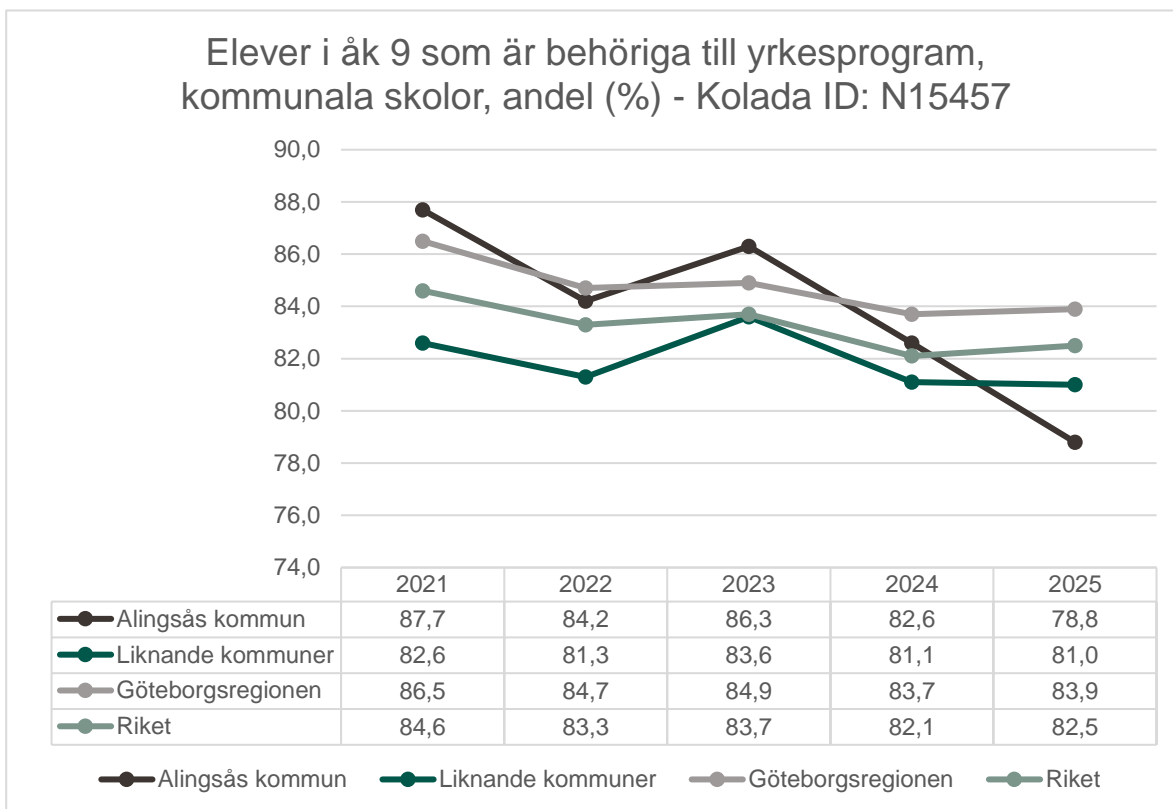
OBS! Modellberäknade värden för vårterminen 2025 har ännu inte publicerats.

Förhållandet mellan faktiska resultat och de modellberäknade värdena utvecklas i Alingsås kommun på ett sämre sätt än i jämförelsegrupperna.

⁴ Modellberäknade värden har tagits fram av SKR i en regressionsmodell där kommunerna jämförs med övriga kommuner och där hänsyn tagits till behov av ekonomiskt bistånd, nyinvandrade elever (0-4 år), föräldrars utbildningsnivå, kön samt andel elever med okänd bakgrund. För modellberäknade värden finns inget mått för riket utan jämförelsen görs istället med ett ovägt medel beräknat på landets samtliga kommuner.

3.2. Andel elever behöriga till yrkesprogram

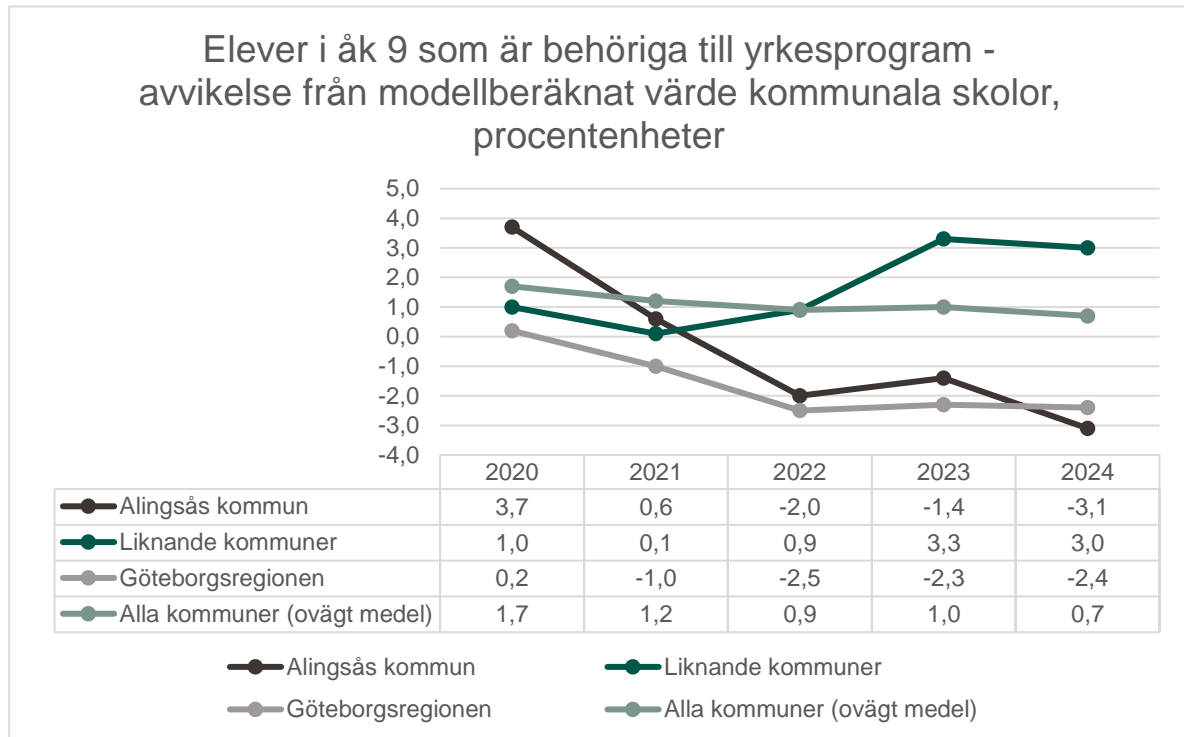

Andelen elever som är behöriga till yrkesprogram sjunker i Alingsås kommun. I jämförelsegrupperna syns inte samma utveckling utan resultatnivån är relativt stabil jämfört med närmast föregående år.

Observera att statistiken inte inkluderar elever som uppnått behörighet efter lovskola på sommarlovet.

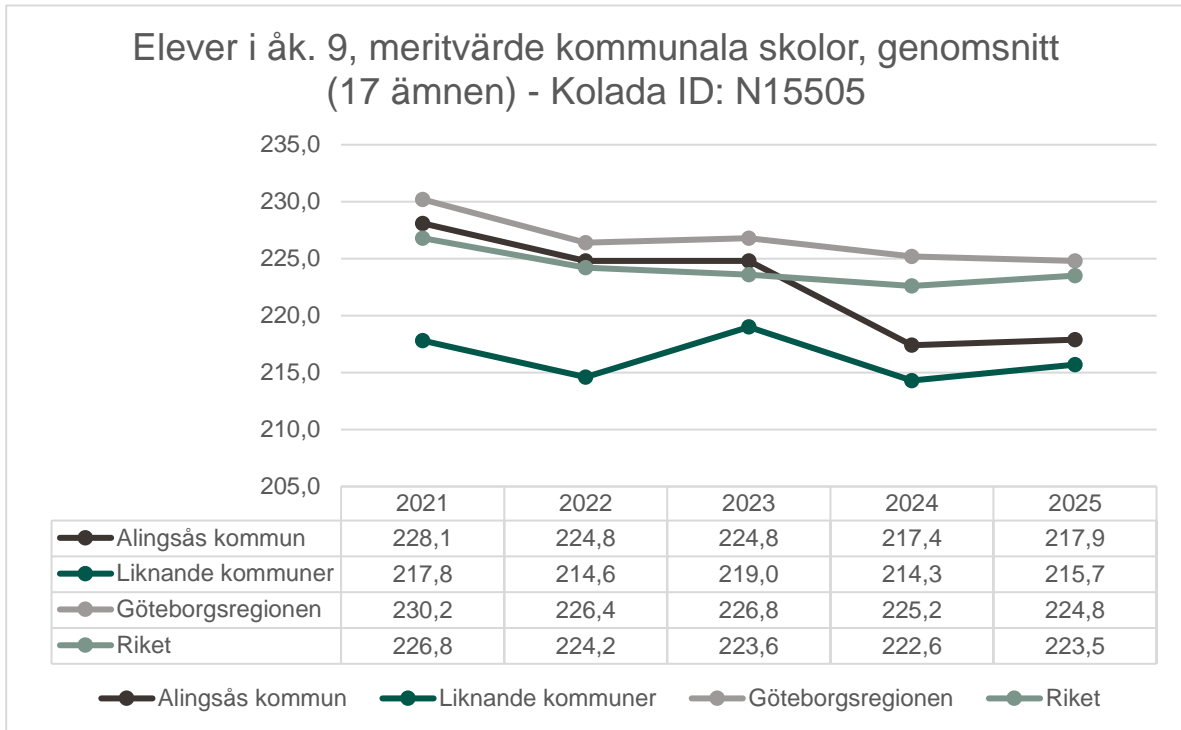
3.2.1 Modellberäknade värden

OBS! Modellberäknade värden för vårterminen 2025 har ännu inte publicerats.

Alingsås kommuns resultat avseende jämförelser med modellberäknade värden visar på en sämre utveckling än i jämförelsegrupperna.

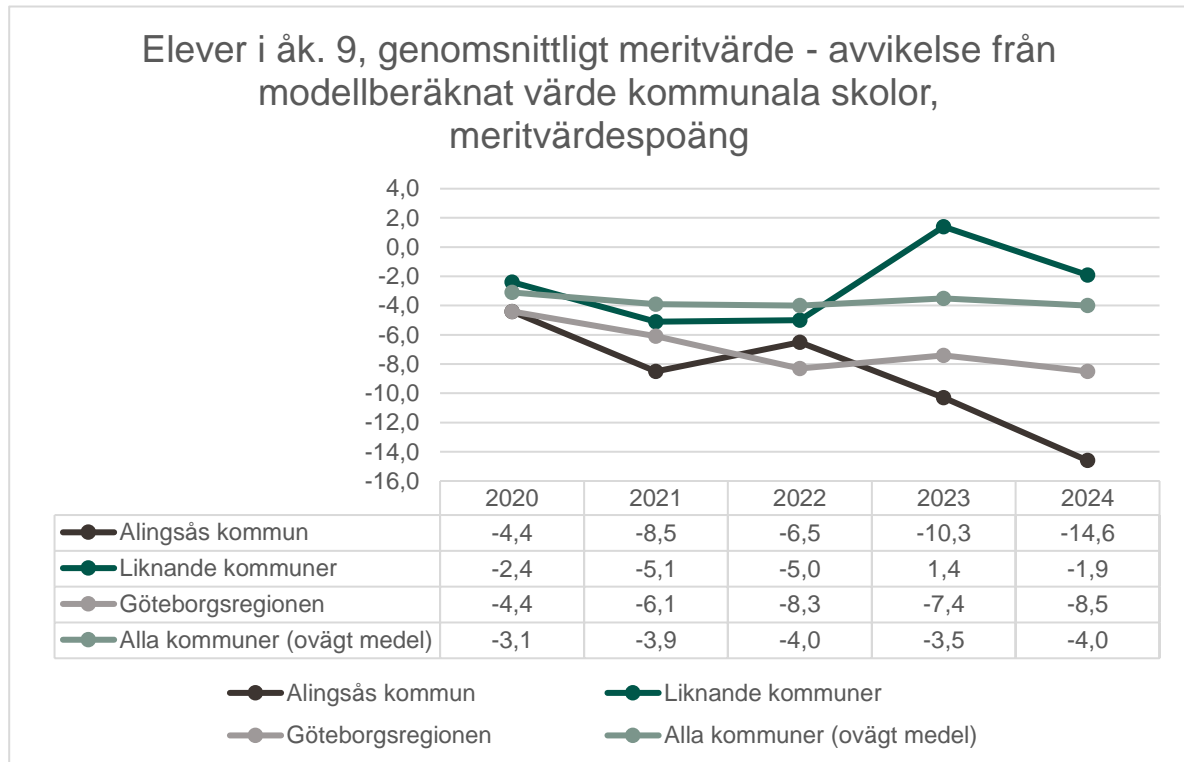
3.3. Genomsnittligt meritvärde

Resultatutvecklingen avseende det genomsnittliga meritvärdet skiljer sig från de andra nyckeltalen för årskurs 9 med ett svagt stigande resultat 2025. Motsvarande ökning finns i samtliga jämförelsegrupper.

3.3.1 Modellberäknade värden

OBS! Modellberäknade värden för vårterminen 2025 har ännu inte publicerats.

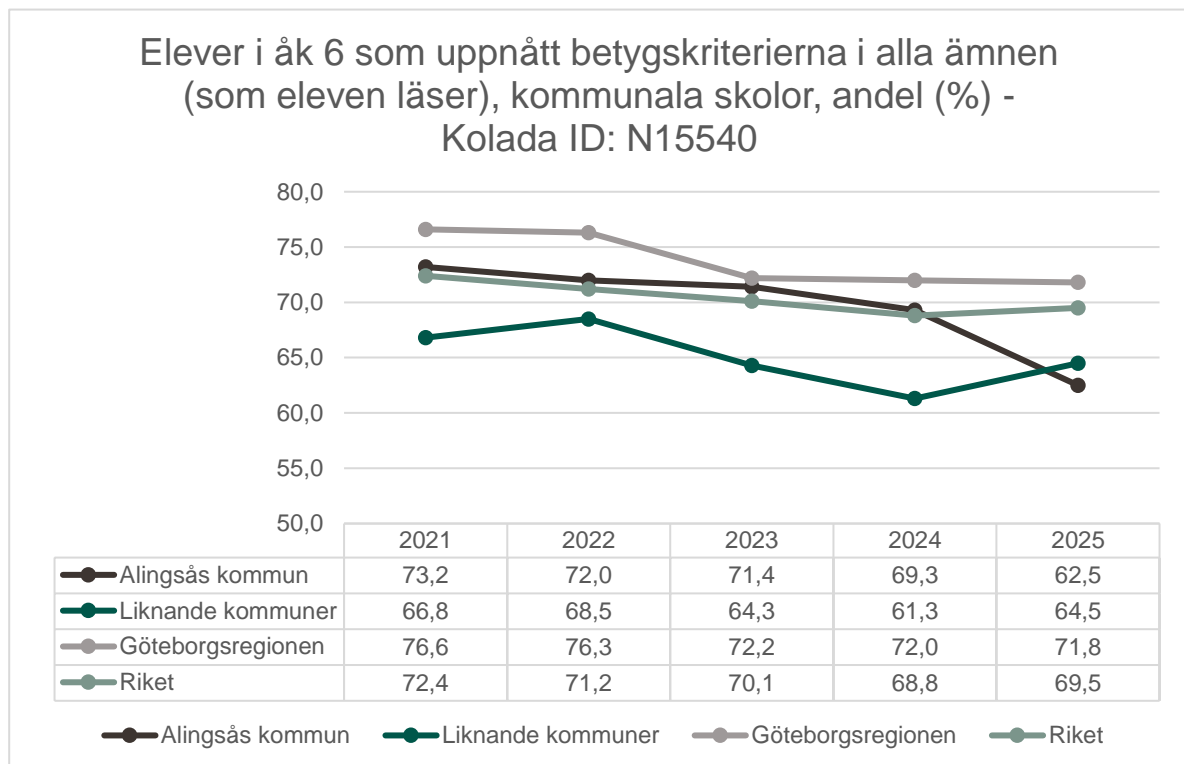

På samma sätt som för jämförelserna med de övriga modellberäknade värdena avseende betygsresultat i årskurs 9 uppvisar Alingsås kommun en mindre gynnsam utveckling än jämförelsegrupperna.

4. Grundskola årskurs 6

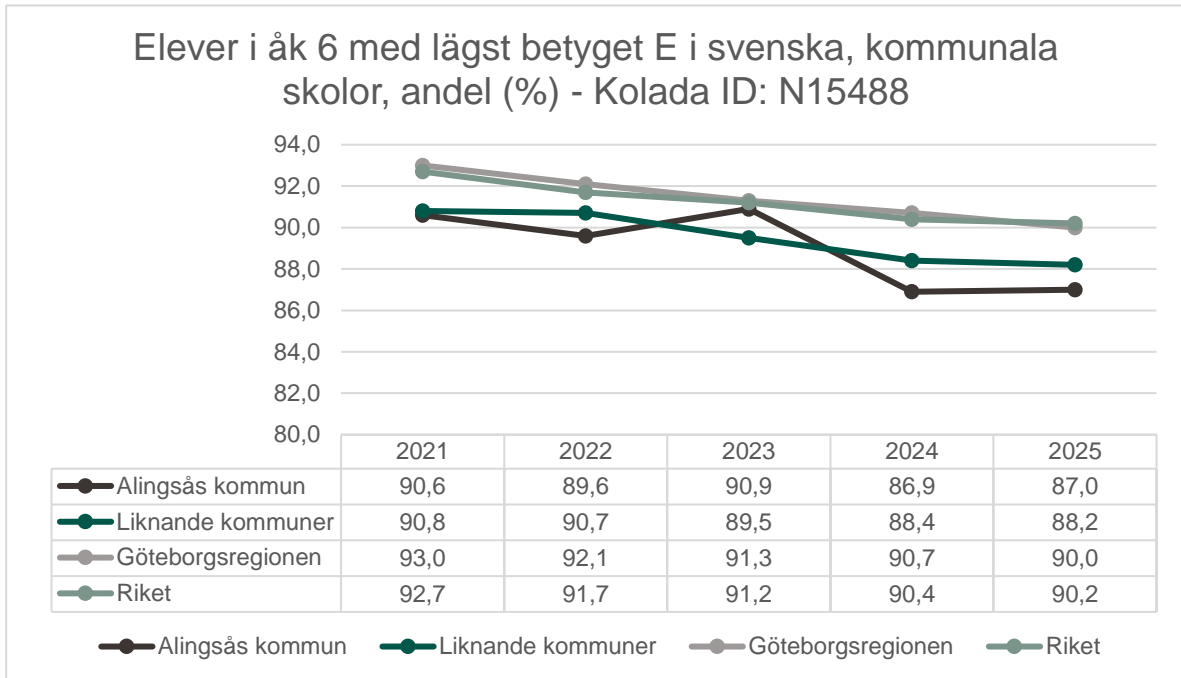
Betygsresultaten i årskurs 6 avser vårterminen 2025 och gäller sålunda som jämförelse för läsåret 2024/2025.

4.1. Andel elever som uppnått betygskriterierna i alla ämnen

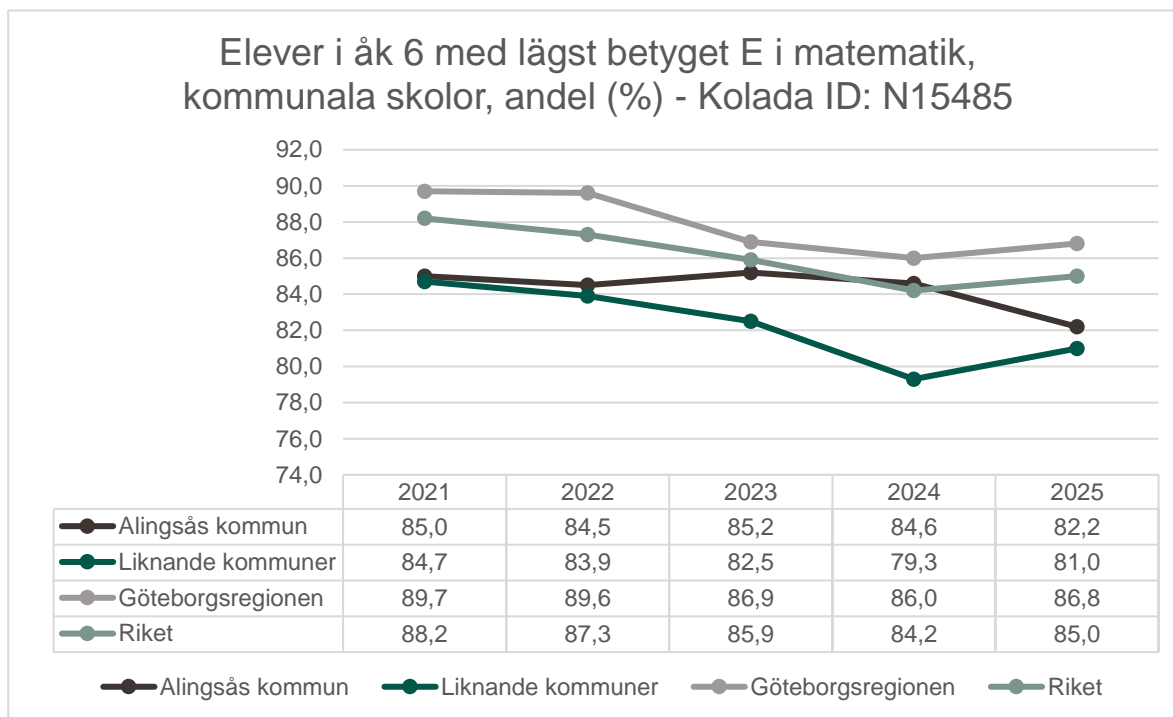
Andelen elever som uppnår betygskriterierna i alla ämnen sjunker i Alingsås kommun, i framförallt gruppen liknande kommuner syns en tydlig ökning.

4.2. Andel elever med lägst E i svenska

Avseende andelen som når lägst betyget E i svenska ligger resultaten, i såväl Alingsås kommun som i jämförelsegrupperna relativt stilla.

4.3. Andel elever med lägst E i matematik

I matematik sjunker resultaten i Alingsås kommun medan de stiger i jämförelsegrupperna.

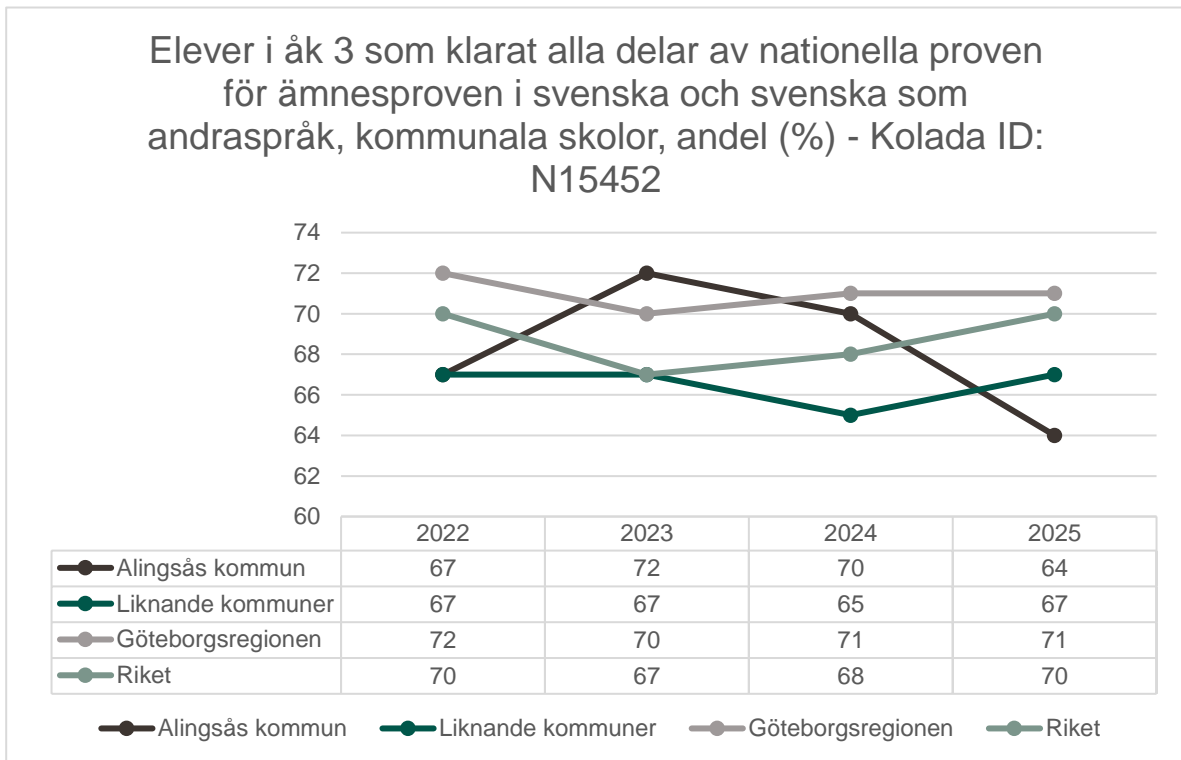
5. Nationella prov årskurs 3

Resultaten från de nationella proven i årskurs 3 avser vårterminen 2025 och gäller sålunda som jämförelse för läsåret 2024/2025.

De nationella proven genomfördes inte 2020 och 2021 på grund av pandemin. Därför startar jämförelseperioden 2022.

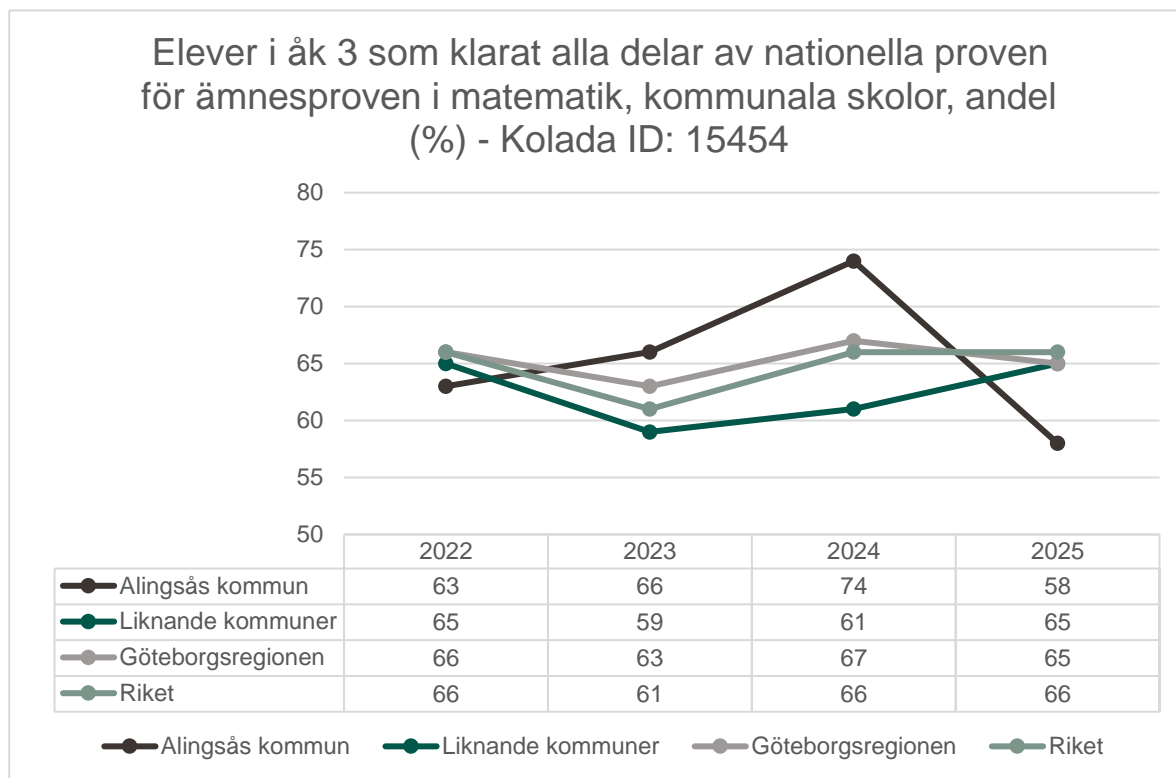
Resultaten är inte jämförbara över tid beroende på att proven är olika utformade olika år. Jämförelser mellan grupper och med riket för respektive år kan dock göras.

5.1. Svenska eller svenska som andraspråk – nationella prov årskurs 3

Alingsås kommuns resultat sjunker 2025 till en relativt låg nivå jämfört med jämförelsegrupperna.

5.2. Matematik – nationella prov årskurs 3

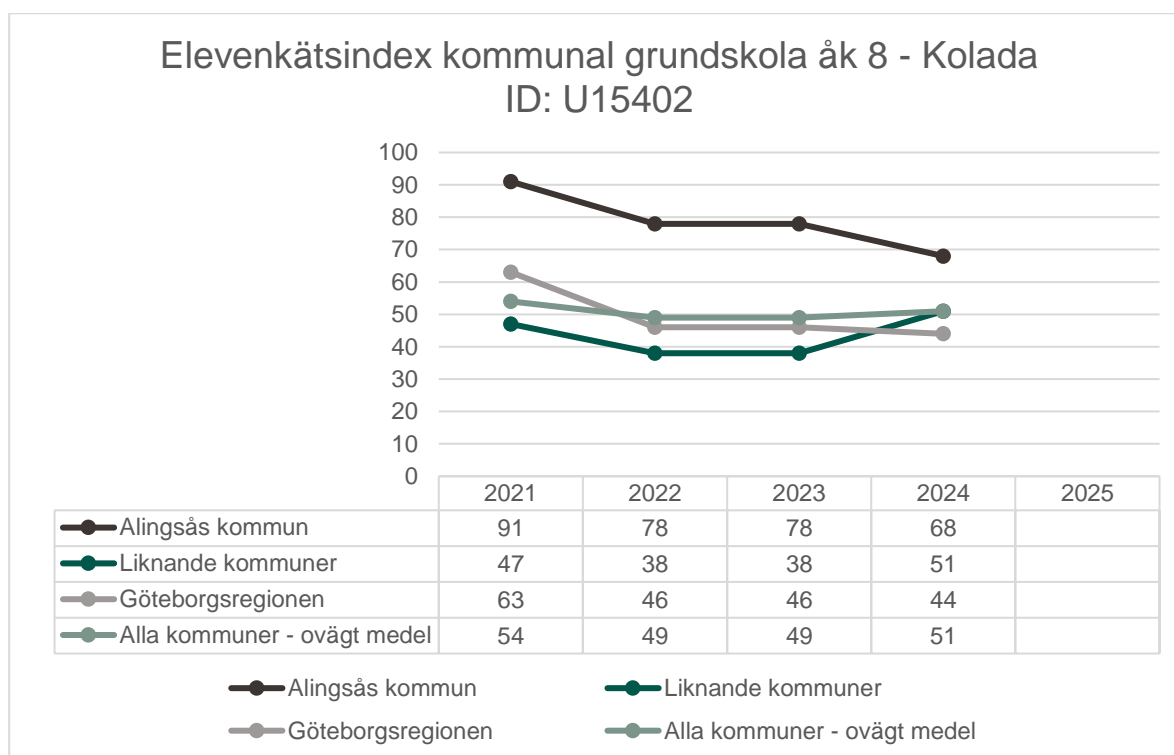
Alingsås kommuns resultat sjunker 2025 till en relativt låg nivå jämfört med jämförelsegrupperna.

6. Elevenkåtsindex kommunal grundskola åk 8

Indexet baseras på elva frågor från Skolinspektionens elevenkät. Resultatet för varje fråga normaliseras så att alla kommunernas värden placeras på en skala från 0 till 100 där 0 är sämst och 100 är bäst. Detta sätt att räkna ut indexet skapar stor spridning i resultat mellan kommuner. Alingsås kommuns resultat i enkäten är goda och högre än i jämförelsegrupperna, men skillnaderna ser större ut i diagrammet nedan än vad de är vid en jämförelse av resultaten på frågenivå.

Skolinspektionens enkät genomförs i en kommun vartannat år och därför är resultaten för 2020 (syns inte i tabellen) och 2021 respektive 2022 och 2023 samma. Enkäten genomfördes 2020, 2022 och 2024.

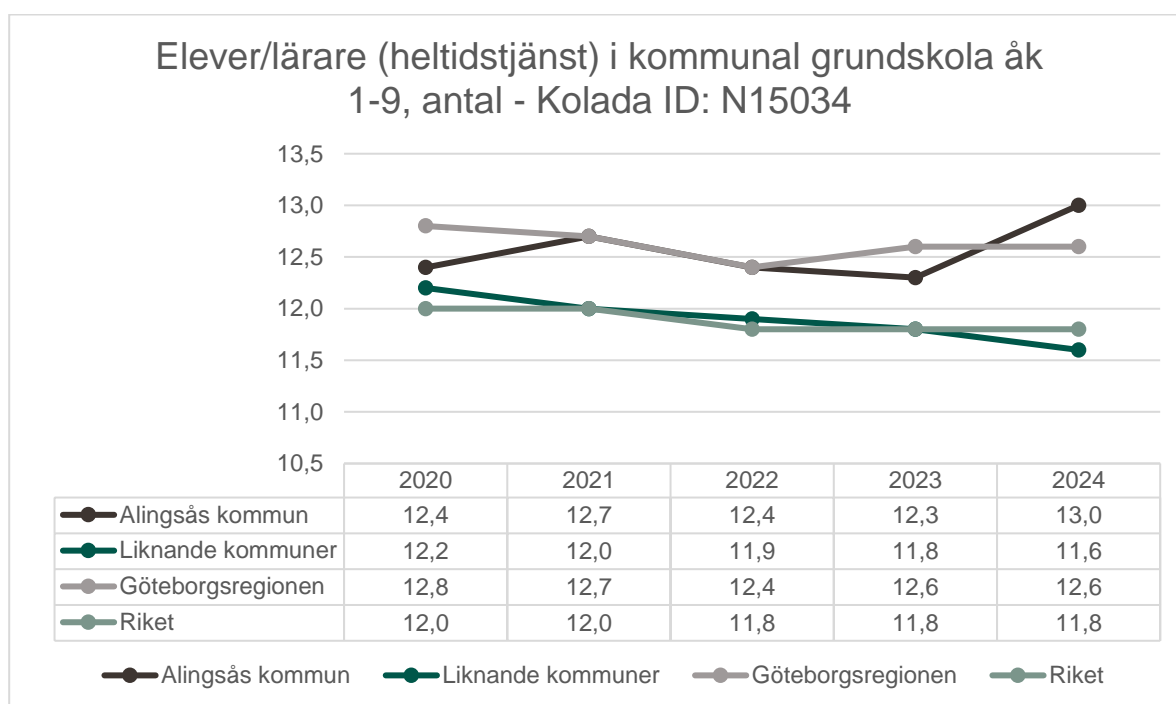
Resultaten avseende elevenkåtsindexet 2024 för Alingsås kommun är lägre än tidigare år, men fortfarande på en högre nivå än jämförelsegrupper. Resultaten för 2025 kommer att vara samma som 2024 för Alingsås kommun. Nästa enkät genomförs under 2026.

7. Lärartäthet – grundskola

Nyckeltalet som redovisas nedan utgår från den statistik som samlas in nationellt per den 15 oktober respektive år. Statistiken från den 15 oktober 2024 utgör grunden till de nyckeltal som används för jämförelser mellan kommuner avseende läsåret 2024/2025.

Personaltätheten mäts i form av antalet inskrivna elever per heltidsanställd lärare. En lägre siffra visar på högre personaltäthet.

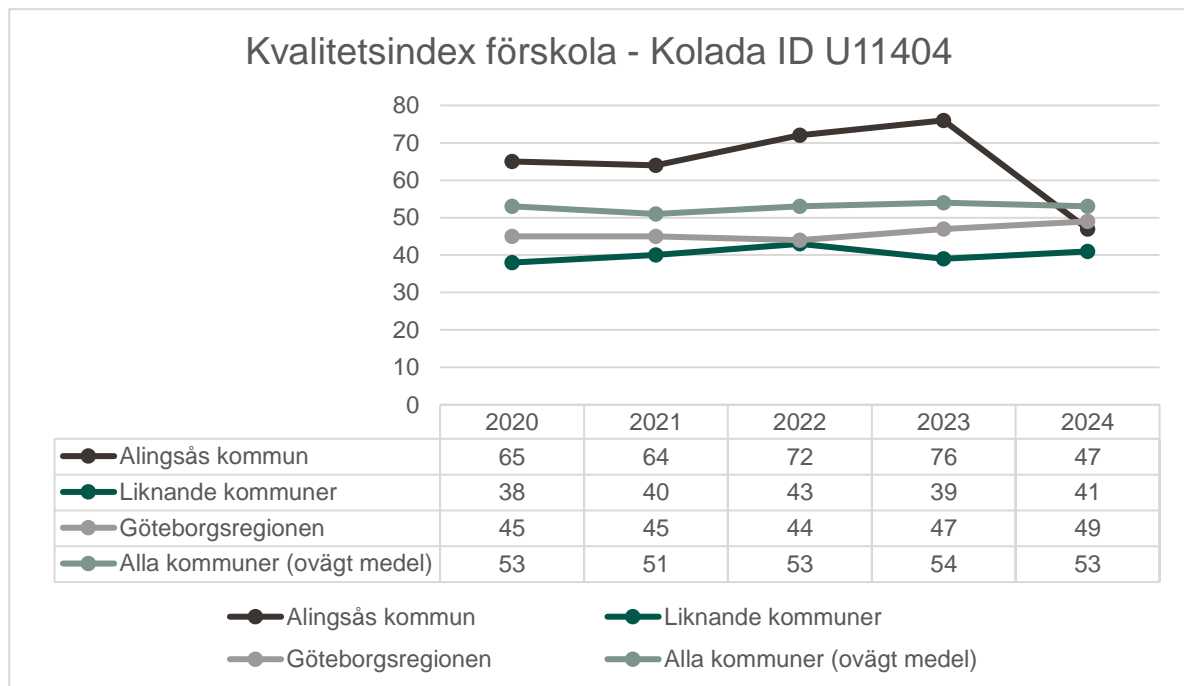
Avseende antalet elever i grundskolan per lärare syns att Alingsås kommun över tid har en lägre personaltäthet än riket och liknande kommuner men på en mer jämförbar nivå som Göteborgsregionen, även om personaltätheten i Alingsås kommun ökade mellan 2023 och 2024.

8. Kvalitetsindex

Kvalitetsindexen är beräknade per 2024. Indexen för 2025 redovisas vecka 24. Nyckeltalen normaliseras så att alla kommunernas värden placeras på en skala från 0 till 100 där 0 är sämst och 100 är bäst.

8.1. Förskola

Indexet baseras på följande nyckeltal: Andel med förskollärlarlegitimation i kommunal förskola, andel barn 1-5 år i kommunen inskrivna i förskolan och personaltäthet i kommunal förskola.

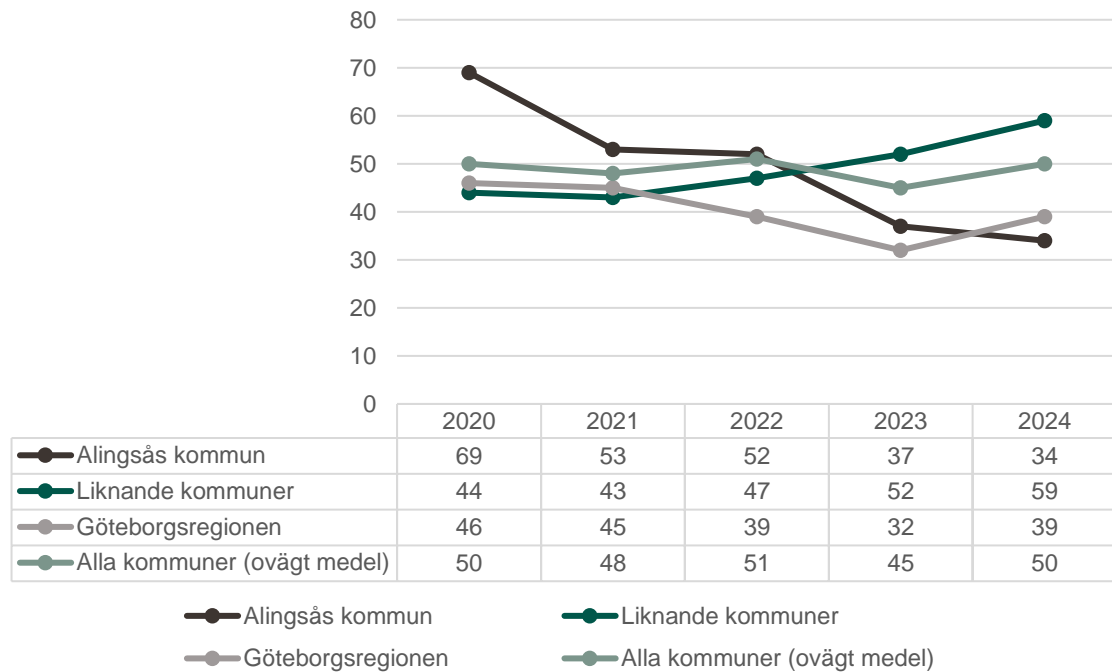

Alingsås kommuns kvalitetsindex avseende förskolan sjunker tydligt 2024. Detta beror bland annat på att personaltätheten minskat, men också att andelen barn 1-5 år i kommunen inskrivna i förskolan är lägre än tidigare. Det sistnämnda beror dock främst på att det saknas inrapporterade siffror från en fristående förskola (vilka ingår detta mått, men inte i de andra jämförelserna). Den totala siffran avseende kvalitetsindexet för förskolan behöver därför tolkas med viss försiktighet.

8.2. Grundskola

Indexet baseras på följande nyckeltal: Avvikelser från modellberäknade värden för meritvärde årskurs 9, andel elever som når målen i alla ämnen i årskurs 9 och andel behöriga till yrkesprogram, samt elevenkårsindex.

Kvalitetsindex grundskola - Kolada ID: U15401

Alingsås kommuns kvalitetsindex för grundskola sjunker 2024 vilket hänger samman med de sjunkande kunskapsresultaten och det lägre elevenkätindexet.

9. Sammanfattning

Genom att jämföra kvalitetsnyckeltal med kommuner med liknande förutsättningar kan barn- och ungdomsnämnden få en bild av hur kommunen ligger till och identifiera områden där insatser för höjd kvalitet behöver genomföras.

Kvalitetsnyckeltalen från 2024 visar att Alingsås kommuns **förskolor** har en jämförbar personaltäthet med andra kommuner i jämförelserna men en tydligt högre andel legitimerade förskollärare i organisationen.

I **grundskolan** visar nyckeltalen på resultat där långsiktiga insatser för högre måluppfyllelse krävs. Framförallt är det kunskapsresultaten i årskurs 6 och 9 som bedöms vara för låga och det syns dessutom en långsiktigt sjunkande trend i resultatnivåerna.

Sammantaget ger ovanstående att Alingsås kommun har ett kvalitetsindex i förskolan i nivå med jämförelsekommunerna medan kvalitetsindexet i grundskolan är lågt.

De resultat som bedöms föranleda behov av insatser har även identifierats och adresserats i barn- och ungdomsnämndens budget 2026 och i huvudmannens verksamhetsuppföljning 2026 (dokumentationen av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete avseende läsåret 2024/2025).